

Protokół 2/2015
z XI posiedzenia Komitetu Nauk o Kulturze PAN w kadencji 2011–2014
29 maja 2015 roku

1. Posiedzenie 29 maja stycznia 2015 roku o godz. 14.30 wyjątkowo w Instytucie Kultury Polskiej UW otworzył i prowadził prof. Wojciech Burszta, Przewodniczący Komitetu Nauk o Kulturze PAN. Przybyło na nie 10 członków Komitetu. Nieobecność usprawiedliwiali: prof. Małgorzata Leyko, prof. Ewa Kosowska, prof. Leszek Kolankiewicz, prof. Joanna Tokarska-Bakir, prof. Joanna Goszczyńska, prof. Wiesław Godzic.
2. Prof. Burszta przedstawił cztery punkty posiedzenia:
 - 1) powołanie w Komitecie Zespołu ds. oceny eksperckiej czasopism naukowych dla potrzeb przyszłej oceny parametrycznej dokonywanej przez Zespół działający przy MNiSW.
 - 2) postulat uzupełnienia Nagród Naukowych przyznawanych przez Wydział I PAN o takie dyscypliny, jak kulturoznawstwa i etnologia.
 - 3) ustosunkowanie się do projektu uchwały Komitetu Językoznawstwa PAN w sprawie obniżania dotacji dla instytutów humanistycznych (zał. 1. i 2.).
 - 4) dyskusja nad rozszerzeniem listy członków Komitetu.
3. Prof. Burszta przedstawił pismo sekretarza stanu w MNiSW prof. Marka Ratajczaka w sprawie nowego systemu oceny czasopism naukowych z prośbą do PAN o dokonanie oceny eksperckiej czasopism przez komitety. Prof. Burszta rozpoczął dyskusję nad składem Zespołu KNoK PAN. Zwrócił uwagę, że przynajmniej 3 osoby powinny być w zespole reprezentującym każdy komitet i że Przewodniczący automatycznie jest do niego zaliczany.
 - a) Prof. Rewers zapytała, czy członkowie redakcji czasopism naukowych również mogą wejść w skład zespołu.
 - b) Prof. Burszta odpowiedział, że ta sytuacja została przewidziana, ale wówczas w systemie wyświetli się „potencjalny konflikt interesów” i czasopismo, którego ekspert jest redaktorem automatycznie zniknie z puli udostępnianych mu do oceny czasopism. A więc to nie jest dyskredytujące. Prof. Burszta zaproponował, żeby wybrać 5 osób.

c) Prof. Kuligowski i Prof. Wieczorkiewicz potwierdzili, że wydaje się, że im większa reprezentacja środowiska, tym lepiej, tym większy wpływ.

d) Prof. Burszta poinformował, że (nieobecna za zebraniu) Prof. Leyko zgłosiła chęć wejścia w skład zespołu.

e) Prof. Wilk zaproponował Prof. Zeidler-Janiszewską.

f) Prof. Zeidler-Janiszewska odmówiła, argumentując, że już długo była w takiej komisji.

g) Prof. Wieczorkiewicz przypomniała, że chodzi o czas między 20 lipca a końcem września.

h) Prof. Burszta dodał, że chodzi o 40 periodyków. Głównym kryterium ma być jakość i ranga naukowa czasopisma.

i) Prof. Dudzik zapytał, że uzasadnienie ma być merytoryczne, czy tylko punktowe, „klik”.

j) Prof. Golka powiedział, że „klik” jest obowiązkowy, a uzasadnienie można dodatkowo wprowadzić. Zaproponował też, żeby można wybrać osoby z Prezydium.

k) Prof. Burszta zapytał, że zgromadzeni akceptują zgłoszenie Prof. Leyko.

l) Wszyscy odpowiedzieli, że tak.

m) Prof. Wieczorkiewicz powiedziała, że nie może ze względu na termin.

n) Prof. Zeidler-Janiszewska zapytała o chęć ks. Prof. Dyczewskiego.

o) Prof. Dyczewski zgodził się.

p) Ostatecznie w skład zespołu wszedł Prof. Burszta, Prof. Wilk, Prof. Leyko i Prof. Dyczewski.

4. Prof. Burszta zaproponował podjęcie uchwały o celowości wpisania na listę dyscyplin naukowych, z których prace są w poszczególnych latach nagradzane kulturoznawstwo i etnologię.

a) Ustalono, żeby skierować do Prezesa PAN pismo 2 prezydium 2 komitetów: Komitetu Nauk o Kulturze i Komitetu Nauk Etnologicznych z uzasadnieniem takim, że to jest przeoczenie, że nie ma tych dyscyplin, luka, spowodowana tym, że kiedy ustalano te nagrody, nie było jeszcze tych dyscyplin, ale teraz są, mają komitety itd., więc powinna być również nagroda. Prof. Golka sugerował, żeby „kulturoznawstwo i etnologię” oddzielić przecinkiem albo spójnikiem, ale innym niż „i”.

5. Prof. Burszta przedstawił informację o sytuacji finansowej instytutów naukowych Wydziału I PAN i projekt chwały Komitetu Językoznawstwa PAN w sprawie obniżania

dotacji dla instytutów humanistycznych. Otworzył dyskusję na temat tego, czy Komitet byłby skłonny w imię solidarności w instytutami PAN zabrać głos w tej sprawie.

a) Prof. Dudzik zapytał o przyczynę obniżenia dotacji i o algorytm.

b) Prof. Burszta przyznał, że on jest strasznie skomplikowany.

c) Prof. Axer powiedział, że wiele zależy od wewnętrznej strategii PAN wobec humanistyki. Stwierdził też, że to jest szerszy problem sytuacji całego Wydziału I. Przypomniał też wywiad z nowym prezesem PAN, który stwierdził, że humanistyka dla kultury narodowej nie ma żadnego znaczenia, gdyż od tego są muzycy i tancerze. Więc to jest większy problem. Zwrócił też uwagę, że warto byłoby się dowiedzieć, czy ten nierówny podział dotacji wynika z wewnętrznych decyzji w Akademii (bo ona nie musiała stosować tego samego algorytmu, co Ministerstwo). Trzeba by znaleźć źródło tych nierówności w podziale środków, poznać mechanizm.

d) Prof. Burszta powiedział, że na Radzie Naukowej Instytutu Sławistyki PAN przedstawiano sytuację finansową, ale nie było tam mowy o tym, jakie czynniki na nią wpłynęły.

d) Prof. Rewers stwierdziła, że Komitet „zużywa się” trochę podpisaniem wszystkich postulatów, przyzwyczajają do tego i znieczula.

e) Prof. Axer powiedział o liście prof. Żylicza z Kancelarii Prezydenta, który komentował protesty humanistów jako niezastługujące na uwagę, ponieważ są niekompetentne, nieoparte na żadnych danych, wynikające z niewiedzy o mechanizmach finansowych.

f) Prof. Kuligowski zapytał, czy odpuścić sobie reakcji, bo nie wiemy dobrze o co chodzi, nie chcąc, żeby oni przyzwyczaili się do protestów nie sprawi, że my (humaniści) przyzwyczaimy się do algorytmu.

g) Prof. Rewers odpowiedziała, że nieznajomość prawa nie tłumaczy działania przeciw prawu, więc lepiej jednak znać to prawo, mechanizm.

h) Prof. Axer powiedział, że protestować warto, ale protestować generalnie, a nie incydentalnie. Traktowanie humanistyki zasługuje na generalny protest, ale taki, który ma siłę, natomiast mieszanie się do szczegółowej sprawy, której nie rozumiemy niekoniecznie jest skuteczne.

i) Prof. Wilk zwrócił uwagę, że niektóre instytuty dostały więcej pieniędzy niż w

poprzednich latach.

j) Prof. Axer dodał, że może więc wytworzyć się taki obraz, że chcemy im zabrać.

k) Prof. Burszta przyznał, że sytuacja jest bardzo delikatna.

l) Prof. Rewers zauważyła, że obecnie każdą czynność, jaką podejmują humaniści, inni humaniści oprotestowują.

m) Prof. Axer przyznał, że to jest wojna wewnętrzna. Np. jeśli ktoś otrzyma grant, to zaraz inna część środowiska pisze protest, że ten grant był źle przyznany. Być może był źle przyznany, ale to nie zmienia faktu, że zabranie grantu temu, któremu dali, nie załatwia sprawy. Dodał, że jest za generalną rewolucją, za całkowitą niezgodą na ten system, ale tego nie stworzy niescentralizowany opór przeciwko mikroproblemom, których nie rozumiemy dokładnie.

n) Prof. Wieczorkiewicz zaproponowała, żeby się dowiedzieć, z jakiego elementu tego algorytmu wynikają te nierówności. Zaproponowała, żeby poprosić o tę informację autora listu.

o) Prof. Kuligowski zwrócił uwagę, że tych algorytmów nikt nie rozumie. Stwierdził też, że problem nie polega na tym, że jedni mają więcej, inni mniej, tylko na tym, że to jest nielogicznie dzielone, skoro np. instytuty z oceną A+ dostają mniej. I czy rzeczywiście musi być tak, że generalnie te środki są zmniejszane.

p) Prof. Dudzik zapytał, czy cały budżet Wydziału I został zmniejszony.

r) Prof. Burszta powiedział, że tego właśnie nie wiadomo, nie jest napisane.

s) Prof. Wieczorkiewicz powiedziała, że z listu wynika, że to są wewnętrzne PAN-owskie podziały.

t) Prof. Zeidler-Janiszewska zaproponowała, żeby Przewodniczący spróbował się dowiedzieć o ten mechanizm.

u) Ustalono, że Prof. Burszta zapyta w Instytucie Sławistyki PAN, czy tam wiadomo, skąd się biorą nierówności w finansowaniu instytutów PAN i czy generalnie cała pula środków została zmniejszona.

6. Prof. Burszta poinformował, że nie ma jeszcze żadnych informacji odnośnie do wyborów do kolejnej kadencji Komitetu. Zaproponował jednak, by już zastanowić się nad formułą funkcjonowania Komitetu. W ostatnich lat zostało bowiem wypromowanych wielu samodzielnych pracowników naukowych z kulturoznawstwa.

Trzeba by ustalić rozszerzoną listę kandydatów do składu przyszłego Komitetu.

a) Prof. Zeidler-Janiszewska poinformowała, że otrzymała od Prof. Kosowskiej listę nowych doktorów habilitowanych z Uniwersytetu Śląskiego i że dopisała kilka nazwisk z SWPS.

b) Dyskutowano o bazach Ludzie Nauki i POL-on oraz danych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

c) Prof. Burszta stwierdził, że trzeba się zastanowić, czy rozszerzać listę o wszystkich nowych dr. hab., których jest kilkuset, czy ściśle o kulturoznawców. Stwierdził też, że warto byłoby w ogóle zwiększyć liczebność KNoK, który jest jednym z mniejszych komitetów.

d) Prof. Rewers powiedziała, że nazwa - Komitet Nauk o Kulturze jest tak szeroka, że ona włącza wszystkich, nie tylko kulturoznawców.

e) Prof. Golka zasugerował, żeby „starej” listy nie rewidować, tylko ją uzupełnić.

f) Prof. Rewers zwróciła uwagę, że jest też takie ryzyko, że w Komitecie będzie więcej przedstawicieli innych dyscyplin niż kulturoznawców.

g) Prof. Dyczewski zapytał, czy jeśli ktoś jest socjologiem kultury, to należy go włączać, czy nie. Socjologowie mają swój komitet, ale w nim też są nie tylko socjologowie.

h) Prof. Zeidler-Janiszewska zauważyła, że można należeć do więcej niż jednego komitetu.

i) Prof. Dyczewski zwrócił uwagę, że komitety są interdyscyplinarne, np. Komitet Nauk o Pracy i Polityce Społecznej.

j) Prof. Golka powiedział, że byłoby niesłusznie wykluczać tych, którzy nie mają habilitacji z kulturoznawstwa.

k) Prof. Burszta powiedział, że lista powinna być uzupełniona o te osoby, które uzyskały habilitację z kulturoznawstwa, ale też można by wskazać osoby, które Komitet chciałby mieć w swoim gronie.

7. Prof. Burszta zaproponował, żeby posiedzenia KNoK odbywały się w różnych ośrodkach naukowych w różnych miastach, a nie tylko w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie. To by mogło być ożywcze dla Komitetu. Wtedy jednym z punktów posiedzenia mogłaby być jakaś forma prezentacji tych ośrodków.

a) Prof. Kuligowski powiedział, że to dobry pomysł, że tak jest w Komitecie Nauk Etnologicznych. Jest to ożywcze, kształcące, integrujące.

b) Prof. Dyczewski również wyraził poparcie dla tego pomysłu.

c) Prof. Burszta powiedział, że można by takie „wyjazdowe” posiedzenia organizować dwa razy w roku.

d) Prof. Wilk dodał, że można naprzemiennie.

e) Prof. Burszta zapowiedział, że kolejne posiedzenie można by zorganizować na Uniwersytecie SWPS.

6. Prof. Burszta zapytał o wolne wnioski.

7. Prof. Burszta zamknął posiedzenie, ustalając wstępnie, że kolejne posiedzenie odbędzie się w drugiej połowie października.

Sporządziła Anna Jawor